

BIZTONSÁGI ADATLAP

Készült:

X232202 VAS-SZULFÁT
mikrogranulátum**1. SZAKASZ: Az anyag/keverék és a vállalat/vállalkozás azonosítása****1.1 Termékazonosító**

Kereskedelmi név: VAS-SZULFÁT 5%

1.2 Az anyag vagy keverék megfelelő azonosított felhasználása, illetve ellenjavallt felhasználása

Műtrágya

1.3 A biztonsági adatlap szállítójának adatai

Gyártó:

Blumen Group s.p.a
Via Carlo Strinati 7/9
29122 Località Le Mose – Piacenza (PC)
Italy
Tel: +39 0523 573211
Fax: +39 0523 573299
e-mail: msds@blumen.it

Forgalmazó:

Brands and More Hungary Kft.
H-2040 Budaörs,
Szabadság út 379. fsz. 2.
Tel: +36 23 333 196
web: www.brands-more.hu

A biztonsági adatlapért felelős e-mail címe:

nora.tremmel@brands-more.hu

1.4 Sürgősségi telefonszám

A 44/2000. (XII. 27.) EüM rendelet alapján:

Sürgősségi telefonszám:

Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ) 1096 Budapest, Nagyvárad tér 2. Tel: +36 1 476 6464, +36 80 201 199 (Ingyenesen hívható zöld szám)

2. SZAKASZ: A veszély azonosítása**2.1 A keverék osztályozása****Az 1272/2008/EK (CLP) rendelet szerinti osztályozás**

Osztályozás és veszélyjelzések:

Lenyelve ártalmatlan. Bőrirritáló hatású. Súlyos szemirritációt okoz.

Acute Tox. 4: H302

Eye irrit. 2: H319

Skin Irrit. 2: H315

2.2 Címkézési elemek**Címkézés – 1272/2008/EK rendelet****Az 1272/2008/EK (CLP) rendelet szerinti címkézés (és későbbi módosításai és kiegészítései)**

Veszélyjelző piktogram

Figyelmeztetések. Figyelem**Veszélyjelzések:**

BIZTONSÁGI ADATLAP

Készült:

**X232202 VAS-SZULFÁT
mikrogranulátum**

H302 Lenyelve ártalmas.

H315 Bőrirritációt okoz.

H319 Súlyos szemirritációt okoz.

Óvintézkedésre vonatkozó mondatok:

P280 Védőkesztyű/védőruha/szemvédő/arcvédő használata kötelező.

P301+P312 LENYELÉS ESETÉN: Rosszullét esetén forduljon TOXIKOLÓGIAI KÖZPONTHOZ/orvoshoz.

P305+P351+P338 SZEMBE KERÜLÉS ESETÉN: óvatos öblítés vízzel több percen keresztül. Adott esetben kontaktlencsék eltávolítása, ha könnyen megoldható. Az öblítés folytatása.

P501 A tartalom/edény elhelyezése hulladékként: a helyi előírásoknak megfelelően

2.3 Egyéb veszélyek

Nincs rendelkezésre álló információ.

3. SZAKASZ: Összetétel/összetevőkre vonatkozó információk**3.1 Anyag**

0,1%-t meghaladó mennyiségben jelenlévő, a 67/548/EGK irányelv és további összehangolásai értelmében az egészségre ártalmasnak besorolt anyagok vagy amelyek elfogadott expozíciós határértékkel rendelkeznek:

ANYAG NEVE	CAS SZ.	EINECS SZ.	REACH SZ.	%	67/548/EGK irányelv	1272/2008/EK rendelet
Vas-szulfát, heptahidrát	7782-63-0	231-753-5	01-2119513203-57	> 20	Xn; R22 Xi; R36/38, R43	Acute Tox. 4 H302 Eye Irrit. 2 H319 Skin Irrit. 2 H315 Skin Sens. 1 H317

Az R-mondatok teljes szövege és a veszélyjelzések az adatlap 16. szakaszában található

4. SZAKASZ: Elsősegély-nyújtási intézkedések**4.1 Elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése****Általánosságok**

Minden olyan esetben, amikor kétség merül fel vagy a tünetek továbbra is fennállnak, orvoshoz kell fordulni és meg kell mutatni a termék címkéjét vagy a jelen biztonsági adatlapot. Ha az érintett személy eszméletlen, stabil oldalfekvésbe kell helyezni. Eszméletlen személynek semmit ne adjon szájon át. Ha nem lélegzik, végezzen mesterséges lélegeztetést. Ha a légzés nehézkes, adjon oxigént. Hívjon orvost.

Belélegzés esetén

Az érintett személyt friss levegőre kell vinni, melegen és nyugalmi helyzetben kell tartani. Kétség esetén vagy amikor a tünetek pl. a légutak irritációja továbbra is fennáll, orvoshoz kell fordulni. Ha nem lélegzik, végezzen mesterséges lélegeztetést. Ha a légzés nehézkes, adjon oxigént. Hívjon orvost.

Bőrrel érintkezés esetén

Ha bőrre kerül, el kell távolítani a felesleges anyagot, majd a bőrt bőséges vízzel 15 percen keresztül kell mosni. Az összes szennyezett ruhadarabot és cipőt azonnal le kell vetni. A szennyezett ruhát újbóli használat előtt ki kell mosni. Ha az irritáció továbbra is fennáll, orvost kell hívni.

Szembe kerülés esetén

Ha kontaktlencsét visel, el kell távolítani. A szemet sok vízzel legalább 15 percen keresztül kell mosni, az alsó és felső szemhéjakat időről időre felemelve. Ha az irritáció továbbra is fennáll, orvost kell hívni.

Lenyelés esetén

Ha az érintett személy eszméletlen, itasson vele sok vizet. Az orvosi személyzettől kapott utasításokat követve hánytassa. Tartsa melegen, nyugodtan és pihenő helyzetben az orvos megérkezéséig

BIZTONSÁGI ADATLAP

Készült:

X232202 VAS-SZULFÁT
mikrogranulátum**5. SZAKASZ: Tűzvédelmi intézkedések****5.1 Oltóanyag****Megfelelő oltóanyag**

Nem minősül tűzveszélyesnek. A környezettől függően bármilyen oltóanyag. A hőnek kitett tárolóedények hűtésére porlasztott vizet lehet használni.

5.2 Az anyagból vagy a keverékből származó különleges veszélyek

Ez az anyag nem gyúlékony, de kén- és vas-oxidot képezhet, úgy mint a vízgőz, mely melegítés hatására lebomolhat

5.3 Tűzoltóknak szóló javaslat

Tűz esetén légzésvédő készüléket kell használni, valamint teljes védőöltözetet.

5.4 További útmutatások

A veszélyeztetett területről el kell távolítani a nem védett és nem felhatalmazott személyeket.

6. SZAKASZ: Intézkedések véletlenszerű expozíciónál**6.1 Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások.**

Kerülni kell a szembe, a bőrre vagy a ruhára kerülést. A szivárgás vagy kifolyás által érintett területet szellőztetni kell. A nem érdekelt és nem védett személyeket a szivárgás által érintett területtől távol kell tartani. A 8. szakaszban leírtaknak megfelelő személyes védőruházatot kell viselni.

6.2 Környezetvédelmi óvintézkedések

A szivárgást földdel vagy homokkal kell megfékezni. Ne hagyja felszíni vizekbe vagy szaniter csatornarendszerbe folyni. Ne engedje, hogy az anyag megszennyezze a talajvizet. Értesíteni kell a helyi hatóságokat, ha nem sikerül megfékezni a nagy mennyiségű szivárgást. Ha a termék folyókat, tavakat vagy szennyvízcsatornákat szennyezett meg, értesíteni kell az illetékes hatóságokat.

6.3 A területi elhatárolás és a szennyezésmentesítés módszerei és anyagai

A kifolyást inert nedvszívó anyaggal kell meggátolni és felszívni (pl. homok, föld, vermikulit, kovaföld). Meg kell akadályozni a csatornahálózatba kerülést. Ahol lehetséges, a kifolyt anyagot zárt tárolóedényekbe kell gyűjteni az újbóli felhasználáshoz. Az összegyűjtést követően, vízzel le kell mosni az érintett területet és anyagokat, összegyűjtve azt. Engedéllyel rendelkező hulladéklerakó telepen kell ártalmatlanítani

6.4 Hivatkozás más szakaszokra

Nincs adat

6.5 További útmutatások

A veszélyes területről el kell távolítani a nem védett és nem felhatalmazott személyeket.

7. SZAKASZ: Kezelés és tárolás

A szállításhoz, a raktározáshoz és a kezeléshez csak megfelelő anyagokat használjon.

7.1 Biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések**Biztonságos kezelésre vonatkozó útmutatások**

A kezelést a jó ipari higiénia és a megfelelő biztonsági óvintézkedések betartása mellett kell végezni. A szállításhoz, a raktározáshoz, a kezeléshez és a tartályokhoz csak megfelelő anyagokat szabad használni. A munkavégzés helyén tilos enni, inni és dohányozni. A kezelés során maximális körültekintéssel kell eljárni. Kerülni kell a gőzökkel és/vagy porokkal való érintkezést és azok belélegzését.

Minden olyan anyagtól távol kell tartani, amelyekkel heves reakcióba léphet (lásd 10. szakasz)

7.2 A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetlenséggel együtt**A tárolási területre és a tárolóedényekre vonatkozó követelmények**

Normál tárolási körülmények különösebb összeférhetlenség nélkül.

BIZTONSÁGI ADATLAP

Készült:

X232202 VAS-SZULFÁT
mikrogranulátum**Az együtt történő tárolásra vonatkozó útmutatások**

Nincs különös óvintézkedés

A tárolásra vonatkozó további útmutatások

Hűvös, száraz és jól szellőző helyen kell tárolni. A tárolóedényeket lezárva kell tartani és mindig az eredeti vagy azzal azonos anyagból készült edényben kell tárolni.

Tárolási osztály: ---

8. SZAKASZ: Az expozíció ellenőrzése/egyéni védelem**8.1 Ellenőrzési paraméterek**

Nincs adat.

8.2 Az expozíció ellenőrzése**Egyéni védőfelszerelés****Általános védelmi- és munkahelyi higiéniai előírások**

Gondoskodni kell a helyiségek megfelelő szellőzéséről. Nem elégséges természetes szellőzés esetén kényszerített szellőző berendezéseket kell telepíteni.

Légzés védelem

Normál használat esetén, aeroszol és gőzök képződésének hiányában, nem szükséges. Gőzképződés esetén megfelelő szűrővel ellátott félálcot vagy a hőbomlás során keletkező gázoknak megfelelő szűrővel ellátott gázvédő maszkot kell viselni.

Kézvédelem

Butil vagy nitril kesztyű, megfelelő munkaruházat.

Szemvédelem

Porok hiányában nem szükséges. Porok jelenlétében arcvédő. Vészhelyzet esetére gondoskodni kell szem mosásról.

Higiéniai intézkedések

A munkavégzés helyén tilos dohányozni, enni és vizet inni. Evés előtt kezet kell mosni. Munka után meg kell fürödni.

9. SZAKASZ: Fizikai és kémiai tulajdonságok**9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információ****A biztonság szempontjából lényeges alapvető adatok**

Külső jellemzők:	granulált
Szín:	világos zöld
Szag:	Szagtalan
pH:	3-4
Fajsúly:	1,14 Kg/l
Vízdoldhatóság:	oldható
Gyúlékonyság:	Nem gyúlékony
Robbanási jellemzők:	Nem szükséges adat
Viszkózitás:	Nem szükséges adat

9.2 Egyéb információ

Nincs adat

10. SZAKASZ: Stabilitás és reakciókészség**10.1. Reakciókészség**

Feltételezett környezeti hőmérsékleten, illetve hőmérsékleten és nyomáson történő kezelés esetén veszélyes reakciók nem várhatók.

BIZTONSÁGI ADATLAP

Készült:

**X232202 VAS-SZULFÁT
mikrogranulátum****10.2. Kémiai stabilitás**

Feltételezett környezeti hőmérsékleten, illetve hőmérsékleten és nyomáson történő kezelés esetén stabil.

10.3. A veszélyes reakciók lehetősége

Nem történik veszélyes polimerizáció. Száraz levegőn vizet veszít és nedvességnek kitéve oxidálódik, rendkívül korrozív, barna színű bázikus vas-szulfát bevonatot képezve.

10.4. Kerülendő körülmények

A bomlási hőmérséklet fölé történő melegítés esetén kén-oxid képződik.

10.5. Nem összeférhető anyagok

Lúgok, oldható karbonátok és erősen oxidálódó anyagok. Nedves levegőn reakcióba lépve vas-szulfátot képez.

10.6. Veszélyes bomlástermékek

Normál körülmények között nincsenek. Az égés kén-oxidot szabadíthat fel.

11. SZAKASZ: Toxikológiai információk

A terméknek káros hatása lehet az emberi szervezetre.

11.1. A toxikológiai hatásokra vonatkozó információk**Az osztályozás szempontjából jelentős LD50/LC50 értékek**

A keverékre nem állnak rendelkezésre toxikológiai adatok.

Akut toxicitás:

Lenyelve ártalmatlan. Irritáló hatással van a szemre és a bőrre.

Szenzibilizáció

Állatokon végzett tanulmányok alapján nincs szenzibilizációra utaló jel.

Mutagén hatás

Egy baktériumokon végzett tanulmány alapján (Ames teszt) nincs mutagén hatásra utaló jel.

Kiegészítő információk

A vas-szulfátot általában tabletták formájában használják a vérszegénység kezelésére. Éppen ezért számos, a termék megfelelő és nem megfelelő használatára vonatkozó információ áll rendelkezésre. A becslések szerint a szájon keresztül történő beadás minimális, az emberre halálos veszélyt jelentő adagja 40-1600 mg/kg között van. A halálesetek fő oka a vérzéses gyomorhurut ödémával. Nagy mennyiségben történő lenyelése májkárosodást okozhat.

12. SZAKASZ: Ökológiai információk

A bevált munkamódszerek szerint használja, kerülje a környezetben való elszórását.

12.1 Toxicitás

A vas-szulfát (II) vízben és a szennyvizek kezelésében használt kicsapószer. Lúgos környezetben mechanikai sérüléseket okozhat az élő szervezetekben a vas ionok flokkulációja következtében.

12.2 Perzisztencia és lebonthatóság

Nincs adat.

12.3 Bioakkumulációs képesség

Nincs adat.

12.4 A talajban való mobilitás

A termék vízben oldódó.

12.5 A PBT és vPvB-értékelés eredményei

Nincs adat.

Egyéb káros hatások

Nincsenek rendelkezésre álló információk.

13. SZAKASZ: Ártalmatlanítási szempontok**13.1 A hulladékok és a csomagolás kezelési módszerei**

Ne hagyja, hogy a termék hígított formában vagy nagy mennyiségben a felszíni vizekbe, a talajvizekbe vagy a szennyvízcsatornába kerüljön. Hulladékkezelés – a Tanács hulladékokról szóló 75/442/EGK

BIZTONSÁGI ADATLAP

Készült:

**X232202 VAS-SZULFÁT
mikrogranulátum**

irányelvének 1 (a) cikke, valamint 94/904/EK tanácsi határozat, mely a veszélyes hulladékokról szóló 91/689/EGK tanácsi irányelv 1 (4) cikke értelmében meghatározza a veszélyes hulladékok jegyzékét. A hulladékok osztályozása a 2000/532/EK európai irányelv, a 2001/118/EGK tanácsi határozat szerint: Nem meghatározott.

Üres tárolóedények:

Az Európai Parlament és a Tanács 94/62/EK irányelve (1994. december 20) a csomagolásról és a csomagolási hulladékról.

Nem meghatározott.

Mindazt, amit az újbóli felhasználáshoz vagy az újrahasznosításhoz nem lehet felhasználni, megfelelő és az ártalmatlanításhoz jóváhagyott lerakó telepen kell kezelni. A termék átalakítása, használata vagy szennyezése befolyásolhatja a hulladékkezelés lehetőségét. A tárolóedényt és annak tartalmát az állami és helyi előírásoknak megfelelően kell ártalmatlanítani.

14. SZAKASZ: Szállításra vonatkozó információk**14.1 ENSZ szám**

A termék nemzeti és nemzetközi, közúti-, vasúti-, tengeri- vagy légi szállításra nem veszélyes áru.

14.2 ENSZ szerinti helyes szállítási elnevezés

A termék nemzeti és nemzetközi, közúti-, vasúti-, tengeri- vagy légi szállításra nem veszélyes áru.

14.3 Szállítási veszélyességi osztályok

A termék nemzeti és nemzetközi, közúti-, vasúti-, tengeri- vagy légi szállításra nem veszélyes áru.

14.4 Csomagolási csoport

A termék nemzeti és nemzetközi, közúti-, vasúti-, tengeri- vagy légi szállításra nem veszélyes áru.

14.5 Környezeti veszélyek

A termék nemzeti és nemzetközi, közúti-, vasúti-, tengeri- vagy légi szállításra nem veszélyes áru.

14.6 A felhasználót érintő különleges óvintézkedések

Nincs adat.

15. SZAKASZ: Szabályozással kapcsolatos információk**15.1 Az adott anyaggal vagy keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok**

Amikor alkalmazhatók, az alábbi hatályos előírásokra kell hivatkozni:

1999/45/EK és 67/548/EGK irányelvek és azok további módosításai és kiegészítései.

2000/39/EK irányelv és annak módosításai és kiegészítései.

1999/13/EK irányelv és annak módosításai és kiegészítései.

1996/82/EK irányelv és annak módosításai és kiegészítései.

2000/60/EK irányelv és annak módosításai és kiegészítései.

91/156/EGK, 91/689/EGK és 94/62/EK irányelvek és azok módosításai ill. kiegészítései.

89/391/EGK irányelv és annak módosításai ill. kiegészítései.

Az Európai Parlament és Tanács 1907/2006/EK (REACH) (2006. december 18.) rendelete.

Az Európai Parlament és Tanács 648/2004/EK (2004. március 31.) rendelete a mosó- és tisztítószerekről.

A Bizottság 93/112/EK (1993. december 10.) irányelve által módosított 91/155/EGK irányelv.

A Bizottság 2006/8/EK (2006. január 23.) irányelve, mely a műszaki fejlődéshez való igazítás érdekében módosítja az Európai Parlament és Tanács tagállamoknak a veszélyes készítmények osztályozására, csomagolására és címkézésére vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek közelítéséről szóló 1999/45/EK irányelvnek II, III és IV mellékleteit.

Az Európai Parlament és Tanács 1272/2008/EK (2008. december 16.) rendelete az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról, a 67/548/EGK és az 1999/45/EK irányelv módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1907/2006/EK rendelet módosításáról.

BIZTONSÁGI ADATLAP

Készült:

X232202 VAS-SZULFÁT
mikrogranulátum**16. SZAKASZ: Egyéb információk****16.1 Összetevők veszélyjelzései****H302** Lenyelve ártalmas.**H315** Bőrirritációt okoz.**H319** Súlyos szemirritációt okoz.**16.2 Szakképzési figyelmeztetése**

Az ezen az adatlapon szereplő információk az utolsó verzió időpontjában rendelkezésünkre álló ismereteken alapulnak. A felhasználónak meg kell győződnie a termék specifikus használatára vonatkozó információk teljességéről.

A jelen dokumentum nem tekinthető a termék specifikus jellemzőinek garanciájaként.

Mivel a termék használata nem áll közvetlen ellenőrzésünk alatt, ezért a felhasználó köteles saját felelősségére betartani a higiéniára és biztonságra vonatkozó hatályos törvényeket és rendelkezéseket. Nem vállalunk felelősséget a nem megfelelő használatért.

16.3 Jelmagyarázat:

ADR: Veszélyes Árukra Vonatkozó Nemzetközi Megállapodás Közúti Fuvarozásra (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

ASTM: ASTM International, eredetileg American Society for Testing and Materials (ASTM) néven ismert

EINECS: Létező Kereskedelmi Vegyi Anyagok Európai Jegyzéke

EC50: Effective Concentration 50 (Tényleges Maximális Koncentráció a tesztelt szervezetek 50%-ánál)

LC50: Lethal Concentration 50 (Halálos koncentráció a tesztelt szervezetek 50%-ánál)

IC50: Inhibitor Concentration 50 (Inhibitor koncentráció a tesztelt szervezetek 50%-ánál)

NOEL: No Observed Effect Level (Megfigyelhető hatást nem okozó szint)

DNEL: Derived No Effect Level (Származtatott hatásmentes szint)

DMEL: Derived Minimum Effect Level (Származtatott Minimális Hatást okozó szint)

CLP: Classification, Labelling and Packaging (Osztályozás, Címkézés és Csomagolás)

CSR: Chemical Safety Report (Kémiai biztonsági értékelés)

LD50: Lethal Dose 50 (Halálos dózis a tesztelt szervezetek 50%-ánál)

IATA: International Air Transport Association (Nemzetközi Légi Szállítási Szövetség)

ICAO: International Civil Aviation Organization (Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet)

IMDG: International Maritime Dangerous Goods code (Veszélyes Áruk Nemzetközi Tengerészeti Kódexe)

PBT: Persistent, bioaccumulative and toxic (Perzisztens, bioakkumulatív és mérgező anyagok)

RID: Reglement concernet le transport International ferroviaire des marchandises Dangereuses (Veszélyes Áruk Nemzetközi Vasúti Fuvarozásáról szóló Szabályzat)

STEL: Short term exposure limit (Rövid időtartamú expozíciós határérték)

TLV: Threshold limit value (Küszöb határérték)

TWA: Time Weighted Average (Idővel súlyozott átlag)

UE: Európai Unió

vPvB: Very persistent very bioaccumulative (Nagyon perzisztens és nagyon bioakkumulatív anyagok)

N.D.: nem áll rendelkezésre.

N.A.: nem alkalmazható.

VwVwS: Text of Administrative Regulation on the Classification of Substances hazardous to waters into Water Hazard Classes (Vízre veszélyes anyagokra vonatkozó közigazgatási rendelet)

PNEC: Predicted No Effect Concentration (Előrejelzés szerint károsan még nem ható koncentráció)

PNOS: Particulates not Otherwise Specified (Egyébként nem meghatározott részecskék)

BOD: Biochemical Oxygen Demand (Biológiai oxigénigény)

COD: Chemical Oxygen Demand (Kémiai oxigénigény)

BCF: BioConcentration Factor (Biokoncentrációs tényező)

CLP – Összetevők veszélyjelzései